

Úterý 18. listopadu 2008

23. zastává názor, že používané ukazatele a vztah mezi těmito dvěma druhy hodnotících zpráv by měly být pravidelně revidovány, tak aby mohly být přizpůsobeny vývoji vnitřního trhu;

*

* *

24. pověřuje svého předsedu, aby toto usnesení předal Radě a Komisi a vládám a parlamentům členských států.

Deset let HMU: Prvních deset let Hospodářské a měnové unie a budoucí výzvy

P6_TA(2008)0543

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 18. listopadu 2008 o deseti letech HMU: prvních deset let Hospodářské a měnové unie a budoucí problémy (2008/2156(INI))

(2010/C 16 E/03)

Evropský parlament,

- s ohledem na sdělení Komise ze dne 7. května 2008: Deset let HMU: úspěchy a problémy po prvních deseti letech fungování Hospodářské a měnové unie (KOM(2008) 0238) (sdělení o deseti letech HMU),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 24. června 2008 o veřejných financích v HMU – 2008 (KOM(2008)0387),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 29. října 2008 nazvané „Od finanční krize k vzestupu: Evropský rámec pro činnost“ (KOM(2008)0706),
- s ohledem na hospodářskou prognózu Komise pro podzim 2008 ze dne 3. listopadu 2008,
- s ohledem na zasedání Evropské rady ve dnech 15.– 16. října 2008,
- s ohledem na své usnesení ze dne 22. října 2008 o zasedání Evropské rady ve dnech 15. až 16. října 2008 ⁽¹⁾,
- s ohledem na krizovou vrcholnou schůzku euroskupiny, jež se konala dne 12. října 2008 na téma státních záruk pro mezibankovní půjčky,
- s ohledem na závěry ze zasedání Rady, jež se konalo dne 4. listopadu 2008,
- s ohledem na výsledky neformální schůzky hlav států či vlád, jež se konala dne 7. listopadu 2008,
- s ohledem na své usnesení ze dne 14. listopadu 2006 o výroční zprávě o eurozóně za rok 2006 ⁽²⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 12. července 2007 o výroční zprávě o eurozóně za rok 2007 ⁽³⁾,

⁽¹⁾ Přijaté texty, P6_TA(2008)0506.

⁽²⁾ Úř. věst. C 314 E, 21.12.2006, s. 125.

⁽³⁾ Úř. věst. C 175 E, 10.7.2008, s. 569.

Úterý 18. listopadu 2008

- s ohledem na své usnesení ze dne 20. února 2008 o příspěvku k jarnímu zasedání Evropské rady v roce 2008 v souvislosti s Lisabonskou strategií ⁽¹⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 15. listopadu 2007 o evropském zájmu: jak uspět v době globalizace ⁽²⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 15. února 2007 o situaci v evropské ekonomice: přípravná zpráva o hlavních směrech hospodářských politik na rok 2007 ⁽³⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 22. února 2005 o veřejných financích v HMU v roce 2004 ⁽⁴⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 26. dubna 2007 o veřejných financích v HMU v roce 2006 ⁽⁵⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 9. července 2008 o výroční zprávě ECB za rok 2007 ⁽⁶⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 1. června 2006 o rozšíření eurozóny ⁽⁷⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 20. června 2007 o zlepšení způsobu konzultace Parlamentu v postupech týkajících se rozšíření eurozóny ⁽⁸⁾,
- s ohledem na svůj postoj ze dne 17. června 2008 o návrhu rozhodnutí Rady v souladu s čl. 122 odst. 2 Smlouvy o přijetí jednotné měny Slovenskem ke dni 1. ledna 2009 ⁽⁹⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 14. března 2006 o revizi strategie Mezinárodního měnového fondu ⁽¹⁰⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 5. července 2005 o provádění informační a komunikační strategie o euru a hospodářské a měnové unii ⁽¹¹⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 23. září 2008 s doporučeními Komise o zajišťovacích fondech a soukromých kapitálových fondech ⁽¹²⁾,
- s ohledem na usnesení Evropské rady ze dne 13. prosince 1997 o koordinaci hospodářské politiky ve třetí etapě HMU a na články 109 a 109b Smlouvy o ES ⁽¹³⁾,
- s ohledem na příspěvek Rady (ECOFIN) ze dne 12. února 2008 k závěrům jarního zasedání Evropské rady,
- s ohledem na závěry učiněné Radou dne 7. října 2008 o koordinované reakci Evropské unie na zpomalení hospodářského růstu,
- s ohledem na memorandum o porozumění ze dne 1. června 2008 o spolupráci mezi orgány finančního dozoru, centrálními bankami a ministerstvy financí Evropské unie v oblasti přeshraniční finanční stability,

⁽¹⁾ Přijaté texty, P6_TA(2008)0057.

⁽²⁾ Úř. věst. C 282 E, 6.11.2008, s. 422.

⁽³⁾ Úř. věst. C 287 E, 29.11.2007, s. 535.

⁽⁴⁾ Úř. věst. C 304 E, 1.12.2005, s. 132.

⁽⁵⁾ Úř. věst. C 74 E, 20.3.2008, s. 780.

⁽⁶⁾ Přijaté texty, P6_TA(2008)0357.

⁽⁷⁾ Úř. věst. C 298 E, 8.12.2006, s. 249.

⁽⁸⁾ Úř. věst. C 146 E, 12.6.2008, s. 251.

⁽⁹⁾ Přijaté texty, P6_TA(2008)0287.

⁽¹⁰⁾ Úř. věst. C 291 E, 30.11.2006, s. 118.

⁽¹¹⁾ Úř. věst. C 157 E, 6.7.2006, s. 73.

⁽¹²⁾ Přijaté texty, P6_TA(2008)0425.

⁽¹³⁾ Úř. věst. C 35, 2.2.1998, s. 1.

Úterý 18. listopadu 2008

- s ohledem na článek 45 jednacího řádu,

- s ohledem na zprávu Hospodářského a měnového výboru a stanovisko Výboru pro mezinárodní obchod (A6-0420/2008),

- A. vzhledem k tomu, že dne 1. ledna 1999 přijalo 11 členských států – Belgie, Německo, Irsko, Španělsko, Francie, Itálie, Lucembursko, Nizozemsko, Rakousko, Portugalsko a Finsko – jednotnou měnu Evropské unie,

- B. vzhledem k tomu, že od zavedení eura přistoupily k eurozóně čtyři další členské státy: Řecko v roce 2001, Slovinsko v roce 2007 a Kypr a Malta v roce 2008,

- C. vzhledem k tomu, že eurozóna se bude dále rozšiřovat, neboť většina členských států, které jsou v současné době mimo eurozónu, se připravuje na budoucí přistoupení, přičemž Slovensko tak učiní k 1. lednu 2009,

- D. vzhledem k tomu, že Hospodářská a měnová unie (HMU) je v mnoha ohledech úspěšná, neboť jednotná měna upevňuje hospodářskou stabilitu v členských státech, zejména s ohledem na současnou finanční krizi,

- E. vzhledem k tomu, že členství v eurozóně s sebou nese vysokou míru hospodářské provázanosti mezi zúčastněnými členskými státy, a proto vyžaduje užší koordinaci hospodářských a finančních politik, přičemž je třeba se skutečně podílet na celosvětové hospodářské a finanční správě, s cílem plně využívat výhod jednotné měny a čelit budoucím výzvám, jako např. zvýšené poptávce po přírodních zdrojích, globální hospodářské nerovnováze, rostoucímu hospodářskému významu nově vznikajících trhů, změně klimatu a stárnutí obyvatelstva v Evropě,

- F. vzhledem k tomu, že průměrná míra inflace v prvních deseti letech eurozóny byla víceméně v souladu s cílem cenové stability, který vytyčila Evropská centrální banka (ECB), tj. mírně pod 2 %; vzhledem k tomu, že v důsledku globálních strukturálních změn, zejména růstu cen energií a potravin, uvolnění měnové politiky ve Spojených státech amerických i nedostatečné ostražitosti centrálních bank v některých třetích zemích, inflace tuto úroveň poslední dobou výrazně překračuje,

- G. vzhledem k tomu, že rychle rostoucí poptávka rozvíjejících se ekonomik po omezených zdrojích energie a jiných komoditách postupně zvyšuje jejich dodávky na nejvyšší možnou míru; vzhledem k tomu, že sílí tlak na zvyšování cen, neboť komodity jsou stále častěji považovány za finanční aktiva, která lze využít jako uchovatele hodnoty,

- H. vzhledem k tomu, že otevřený charakter eurozóny je vítán a že stávající růst kurzu eura může mít negativní dopad, konkrétně pokud jde o vliv na vývoz a zvýhodnění dovozu na vnitřní trh, a zároveň pozitivní dopad, neboť pomáhá hospodářství EU čelit dramatickému nárůstu cen ropy a současně finanční krizi;

- I. vzhledem k tomu, že během prvních deseti let eura bylo celkové hospodářské prostředí příznivé pro vytváření pracovních míst, kdy vzniklo téměř 16 milionů pracovních míst – nehlédě na jejich kvalitu – a míra nezaměstnanosti klesla z 9 % v roce 1999 na odhadovaných 7,3 % v roce 2008,

Úterý 18. listopadu 2008

- J. vzhledem k tomu, že v Evropské unii nastává hospodářský útlum, neboť se podle revidované prognózy očekává pokles míry růstu z 3,1 % v roce 2006 na 2 až 1,4 % v roce 2008 a 0,2 % v roce 2009, přičemž nezaměstnanost a sociální vyloučení se budou nadále zvyšovat
- K. vzhledem k tomu, že hospodářský růst a růst produktivity jsou zklamáním, neboť růst výkonu na pracovníka v období 1999–2008, jenž se odhaduje na 0,75 %, se oproti období 1989–1999, kdy činil 1,5 %, snížil na polovinu,
- L. vzhledem k tomu, že se z eura rychle stala druhá nejvýznamnější mezinárodní měna po americkém dolaru a že pro mnoho zemí na světě hraje euro důležitou roli referenční měny; vzhledem k tomu, že potenciál eura však není na celosvětové úrovni dostatečně využíván, jelikož eurozóna nemá jasně definovanou mezinárodní strategii ani účinné mezinárodní zastoupení,

Prvních deset let eura

1. sdílí názor, že se jednotná měna stala symbolem Evropy a ukázala, že je Evropa schopna učinit dalekosáhlá rozhodnutí ve prospěch společné a vzkvétající budoucnosti;
2. vítá skutečnost, že euro přineslo do eurozóny stabilitu a podpořilo její hospodářskou integraci; oceňuje stabilizační účinky eura na světové devizové trhy, zejména v krizových obdobích; konstatuje, že hospodářské rozdíly uvnitř eurozóny zatím nebyly sníženy tak, jak se očekávalo, a že se produktivita nevyvíjí ve všech oblastech eurozóny uspokojivě;
3. s uspokojením konstatuje, že i jinde na světě se zvažuje vytvoření měnových unií;
4. připomíná, jak ukazují četné studie, podstatné propojení měnové a obchodní politiky ve světě a v této souvislosti zdůrazňuje pozitivní úlohu stability směnných kursů pro udržitelný růst mezinárodního obchodu;
5. poukazuje na to, že stále významnější používání eura jako měny pro mezinárodní obchod prospívá zejména členským státům eurozóny, neboť omezuje rizika směnných kursů pro podniky z těchto států, a tím i náklady mezinárodního obchodu;
6. připomíná, že během prvních deseti let HMU hrál Parlament v hospodářské i měnové oblasti aktivní roli a vynaložil veškeré úsilí, aby zajistil větší transparentnost a demokratickou odpovědnost;
7. zdůrazňuje, že je zapotřebí učinit další kroky, má-li být možné plně využívat výhod HMU, například umožnit členským státům a regionům s podprůměrným HDP, aby dosáhly průměrné úrovně, a posílit porozumění a loajalitu občanů vůči společné měně;
8. pokud jde o žádoucí plán dalšího vývoje HMU, navrhuje následující prvky a konkrétní opatření:

Hospodářské rozdíly, strukturální reformy a veřejné finance

9. domnívá se, že ke zmenšení hospodářských rozdílů by mohly vést racionální a soudržnější hospodářské reformy, které by poskytly mnohostrannou podporu a byly pohotově koordinované na základě integrovaných hlavních směrů pro růst a zaměstnanost (integrované hlavní směry), a kombinace politických opatření Lisabonské strategie, a že tyto reformy a kombinace opatření by mohly významně napomoci hospodářskému zotavení ze současné finanční krize; zdůrazňuje, že je třeba zlepšit a zjednodušit postupy a metody revize a hodnocení uplatňování těchto hlavních směrů na konci každého roku;

Úterý 18. listopadu 2008

10. uznává, že pokud jde o modernizaci a ekonomickou výkonnost, jsou nejuspěšnější ty země, které kombinují prozíravé a vyvážené strukturální reformy s nadprůměrnými investicemi do výzkumu, vývoje, inovací, vzdělání, celoživotního vzdělávání, zařízení péče o dítě a do obnovování spolehlivých sociálních sítí; konstatuje, že tyto členské státy většinou mají vysoce účinnou a transparentní správu, přebytečný rozpočet, podprůměrnou míru zadlužení a kvalitně, efektivně a účelně vynakládají veřejné prostředky, přičemž vykazují ve srovnání s průměrem EU téměř dvojnásobný podíl technického pokroku na národním růstu; dále konstatuje, že tyto „vzorové“ členské státy jsou v důsledku vysoké míry zaměstnanosti, včetně zaměstnanosti žen a starších pracovníků, a zvláště vysoké porodnosti, nejlépe připraveny na stárnutí obyvatelstva a na zajištění vysoké konkurenceschopnosti;

11. zdůrazňuje, že je třeba vzájemně posílit stabilitu a prorůstově orientované makroekonomické politiky tím, že se z vyvážené politiky a investic učiní věc společného zájmu, dále je třeba pozorně sledovat vyváženost veřejných financí prostřednictvím účinné správy daňové politiky a výdajů a monitorovat jejich dopad na poptávku a souběžně s tím dosáhnout shody o vytvoření prostředí, jež bude příznivé pro přeshraniční činnosti podniků;

12. konstatuje, že svou hodnotu prokázal revidovaný Pakt stability a růstu a že je nutné dodržovat výraznou rozpočtovou konsolidaci, neboť demografické změny a případný pokles hospodářského růstu by mohly vést v členských státech eurozóny k rozpočtovým problémům, jež by měly negativní dopad na stabilitu eurozóny jako celku; v této souvislosti kritizuje nedostatek kázně při boji proti rozpočtovým schodkům v době hospodářského růstu a zdůrazňuje, že členské státy musí účinnějším způsobem směřovat k anticyklické daňové politice, a to zejména proto, aby se lépe připravily na vnější otřesy; zdůrazňuje proto, že jsou zapotřebí krátkodobé strategie na snížení veřejného dluhu a udržitelné a zdravé strategie růstu, jež v dlouhodobém výhledu umožní snížit veřejný dluh na maximálně 60 %;

13. konstatuje, že hlavní prvky Paktu stability a růstu je nutné v budoucnu důsledně dodržovat, neboť kritérium 3 % schodku veřejných financí i kritérium maximálního veřejného dluhu ve výši 60 % HDP bylo stanoveno na základě hospodářských podmínek v devadesátých letech 20. století; zastává názor, že členské státy musí Pakt stability a růstu důsledně dodržovat a Komise musí na jeho dodržování dohlížet; domnívá se, že k oběma kritériím je třeba přistupovat jako k mezním hodnotám, jimž je třeba se vyhnout; konstatuje, že účinná koordinace hospodářské a finanční politiky je podmínkou pro hospodářský úspěch HMU, přičemž je zapotřebí dodržovat zásadu subsidiarity; vyzývá Komisi, aby přezkoumala všechny způsoby, jak lze posílit preventivní část Paktu stability a růstu; zdůrazňuje, že Komise musí lépe využívat stávající nástroje dohledu a že je nutné posílit přezkum národních rozpočtů prováděný euroskupinou ve střednědobém horizontu;

14. podporuje názor Komise, že revidovaný Pakt stability a růstu poskytuje významný politický rámec v době, kdy je hospodářská situace velmi znepokojivá, a zdůrazňuje, že uplatňování Paktu stability a růstu by mělo zajistit, aby jakékoli zhoršení stavu veřejných financí bylo doprovázeno vhodnými opatřeními k řešení situace při současném zajištění toho, že dojde ke znovunastolení udržitelného stavu; dále se domnívá, že rozpočtové politiky by měly plně čerpat ze stupně flexibility, již revidovaný Pakt stability a růstu umožňuje, a žádá Komisi, aby poskytla členským státům jasné pokyny, jak tuto flexibilitu uplatnit;

15. domnívá se, že udržitelné a stabilní makroekonomické prostředí si žádá zlepšení stavu veřejných financí včetně další rozpočtové konsolidace, vysokou účinnost veřejných investic a posílení investic do vzdělávání, lidských zdrojů, výzkumu a vývoje a infrastruktury, jež podpoří růst, posílí zaměstnanost a bude se zabývat hlavními problémy současné společnosti, jako je např. změna klimatu, v souladu s cíli balíčku opatření v oblasti změny klimatu a energetiky a hospodářského zotavení ze současné finanční krize;

Úterý 18. listopadu 2008

16. zastává názor, že strukturální reformy by se měly zaměřovat na růst produktivity prostřednictvím lepší kombinace hospodářské a sociální politiky, při současném zachování sociálního dialogu na dobré úrovni, jak je stanoveno v Lisabonské strategii;

17. konstatuje, že politika v oblasti hospodářské soutěže by měla doplňovat strukturální politiky, a podporuje restrukturalizaci ekonomiky;

18. varuje, aby zdrženlivá mzdová politika nebyla přeceňována jako hlavní prostředek k dosažení cenové stability; v této souvislosti připomíná, že větší konkurence v důsledku globalizace již s sebou přinesla tlak na snižování platů, zatímco importovaná inflace vyvolaná růstem cen ropy a dalších komodit již oslabila kupní sílu spotřebitelů; znovu zdůrazňuje své přesvědčení, že tento problém by měl být řešen především spravedlivějším rozdělením bohatství;

19. považuje mzdovou a daňovou politiku za účinné nástroje hospodářské stabilizace i růstu; zastává názor, že je třeba zajistit růst reálných mezd, který by odpovídal míře produktivity, a že k dosažení hospodářských cílů je třeba selektivně využívat koordinace daňové politiky; domnívá se, že zvláště důležitý je boj proti daňovým podvodům v oblasti přímých i nepřímých daní a že je třeba tento boj zintenzívnit; zdůrazňuje, že v rámci koncepce řádného řízení podniků a sociální odpovědnosti podniků je naléhavě nutné posílit v podnicích kulturu podpory a účasti;

20. zdůrazňuje, že se vnitřní trh musí řídit spravedlivými pravidly; domnívá se proto, že soutěž o nejnižší daňové sazby pro právnické osoby je kontraproduktivní;

21. žádá členské státy eurozóny, aby účinněji koordinovaly hospodářské a finanční politiky, zejména formou rozvoje koherentní společné strategie v rámci euroskupiny; podporuje návrh Komise, která hodlá požadovat od členských států střednědobé rámcové programy jejich hospodářské a finanční politiky a dohlížet na jejich realizaci; zdůrazňuje, že každý členský stát musí převzít odpovědnost za provedení strukturálních reforem a zlepšení své konkurenceschopnosti formou spolupráce, aby zůstala zachována důvěra v euro a pozitivní postoj k němu;

22. konstatuje, že různé typy strukturálních reforem a míra otevřenosti přispěly k odlišným hospodářským výsledkům jednotlivých členských států eurozóny; souhlasí s Komisí, která ve svém sdělení o deseti letech HMU dospěla k závěru, že některé ekonomiky v eurozóně dostatečně nedohaly své zpoždění a existují zvyšující se rozdíly mezi členskými státy eurozóny; vyzývá k pravidelným výměnám názorů a spolupráci v rámci eurozóny za účelem dosáhnout společného cíle, jímž je urychlení konvergenčního procesu;

23. žádá Komisi, aby přistupovala jednotně ke společným kritériím posuzování hospodářských a daňových údajů; poukazuje na odpovědnost Komise a členských států za spolehlivost statistických údajů a žádá, aby se v budoucnu rozhodnutí přijímala pouze tehdy, neexistuje-li žádná pochybnost o platnosti a přesnosti dostupných údajů; žádá také, aby se využila možnost zahájit vyšetřování v případě, že po řadu let existuje rozpor mezi očekávanými hodnotami konvergenčních programů nebo programů stability a hodnotami, které lze realisticky očekávat;

Měnová politika

24. připomíná, že důrazně podporuje nezávislost ECB;

25. konstatuje, že pravidelné zprávy, které ECB předkládá Parlamentu, konkrétně jeho Hospodářskému a měnovému výboru, přispívají k transparentnosti měnové politiky, a vítá skutečnost, že poslanci Evropského parlamentu mohou ECB pokládat otázky k písemnému zodpovězení týkající se měnové politiky, a zvyšovat tím odpovědnost ECB vůči občanům Unie; souhlasí s požadavkem, že je zapotřebí vést intenzivnější veřejnou rozpravu o budoucí společné měnové politice v eurozóně;

Úterý 18. listopadu 2008

26. domnívá se, že dialog o měnových otázkách mezi Parlamentem a ECB je úspěšný a je třeba jej dále rozvíjet; v několika bodech očekává zlepšení tohoto dialogu, např. co se týče sladění dat pravidelných slyšení prezidenta ECB s harmonogramem ECB pro vydávání rozhodnutí v oblasti měnové politiky, jehož cílem by bylo zlepšení analýzy těchto rozhodnutí, a očekává rovněž zachování možnosti přizvat v nutných případech prezidenta ECB k diskusi o aktuálních otázkách;

27. konstatuje, že primárním cílem měnové politiky ECB je udržení cenové stability a že ECB má za cíl střednědobou míru inflace mírně pod 2 %; upozorňuje, že cíle cenové stability lze efektivně dosáhnout, pouze pokud budou patřičným způsobem řešeny hlavní příčiny inflace; připomíná, že podle článku 105 Smlouvy o ES má ECB za úkol také podporovat obecné hospodářské politiky Společenství;

28. zastává názor, že by se ECB měla posunout k režimu přímých inflačních cílů, v němž je jediný cíl inflace doplněn škálou povolených výkyvů od cílové míry inflace; vyzývá ECB, aby zveřejňovala své odhady inflace; tento posun k režimu přímých inflačních cílů by neměl být v rozporu se zaměřením se na dynamiku měnových agregátů s cílem předejít vzniku nových prázdných míst/bublin v oblasti správy aktiv;

29. domnívá se, že inflace je celosvětovou realitou a že boj s ní nebude možné v otevřené ekonomice vést pouze pomocí měnové politiky EU;

30. zdůrazňuje své odhodlání prověřit do roku 2010 možnosti zlepšení postupu jmenování členů Výkonné rady ECB; považuje za důležité, aby členové Výkonné rady pocházeli z různých oblastí hospodářského, měnového a finančního odvětví a disponovali akademickými nebo praktickými zkušenostmi; upozorňuje na své žádosti, aby měla Výkonná rada ECB devět členů disponujících výlučnou pravomocí stanovovat úrokové sazby, čímž by se nahradil stávající systém a zabránilo by se nutnosti v budoucnu rozhodovat o ještě složitějším řešení; naléhavě žádá, aby byla odpovídajícím způsobem pozměněna Smlouva;

Integrace finančních trhů a dozor nad nimi

31. domnívá se, že finanční integrace by měla vedle větší stability a likvidity přinášet vyšší hospodářský růst a konkurenceschopnost na vnitřním trhu;

32. konstatuje, že hlavní finanční centrum Evropské unie leží mimo eurozónu; nicméně připomíná, že právní předpisy ES platí pro všechny členské státy a účastníky vnitřního trhu; domnívá se, že Evropská unie musí nutně posílit svou dozorčí strukturu při zohlednění specifické úlohy ECB;

33. zastává názor, že ještě zbývá vykonat hodně práce v oblasti zúčtování a vypořádání přeshraničních operací s cennými papíry, neboť tam v současné době žádná reálná integrace neexistuje;

34. zdůrazňuje, že je zapotřebí větší integrace v oblasti maloobchodních služeb, aniž by tato integrace byla na úkor ochrany spotřebitele; domnívá se, že je třeba zlepšit mobilitu spotřebitelů, finanční gramotnost, přístup k základním službám a srovnatelnost produktů;

35. domnívá se, že ke zlepšení krizového řízení a spolupráce mezi Evropským systémem centrálních bank (ESCB), dozorčími orgány, vládami a účastníky trhu je ve střednědobém horizontu nutná evropeizace struktury finančního dozoru, transparentnost finančních trhů, účinná pravidla hospodářské soutěže a náležitá regulace; zastává názor, že integrovaný, souhrnný (pokrývající všechna finanční odvětví), konzistentní a

Úterý 18. listopadu 2008

koherentní rámec dozoru založený na harmonizovaných právních předpisech by, počínaje vyrovnaným přístupem k regulaci přeshraničního rozložení finančního rizika, u činností spadajících do více jurisdikcí snížil náklady na dodržování platných pravidel; konstatuje, že je třeba se vyvarovat tzv. „gold-plating“ (regulace nad rámec minimálních požadavků právních předpisů ES) a regulační arbitráže; vyzývá Komisi, aby předložila návrhy na revizi stávajícího systému dozoru, jež by vycházely z těchto zásad; zastává názor, že dozorčí úloha ECB by měla prostřednictvím ESCB sahat i za hranice eurozóny;

36. vítá memorandum o porozumění týkající se spolupráce mezi orgány finančního dozoru, centrálními bankami a ministerstvy financí Evropské unie v oblasti přeshraniční finanční stability, jež bylo dohodnuto na jaře 2008; zdůrazňuje však, že toto memorandum je pouze nezávazným předpisem, jenž se opírá o ochotu členských států vzájemně spolupracovat; zastává názor, že je třeba, aby práce týkající se krizového řízení pokračovala navzdory tomu, že pravidla rozdělení zátěže je velice obtížné stanovit *ex ante*;

37. zdůrazňuje, že Evropská unie jakožto nejrozsáhlejší světová hospodářská oblast s největšími finančními trhy by měla hrát vedoucí úlohu na mezinárodní úrovni, pokud jde o reformu systému regulace finančních služeb, jež by byla ku prospěchu všech zúčastněných zemí a jež by zajistila celkovou stabilitu; domnívá se, že ve světě, který se vyznačuje stále větší integrací finančních trhů a finančními inovacemi, jež někdy mohou mít destabilizující účinky na reálnou ekonomiku a přinášet systémová rizika, by nejdůležitějším cílem utváření politik měla být finanční stabilita; je přesvědčen, že ambiciózní rozhodnutí přijatá na úrovni EU povzbudí další země k tomu, aby EU následovaly, a v tomto ohledu zdůrazňuje rovněž odpovědnost za řešení globálních problémů či tzv. „off-shore“ problémů týkajících se celé společnosti; zastává názor, že souběžně s touto regulační činností je třeba se zabývat i otázkou politické odpovědnosti mezinárodních regulačních orgánů;

38. žádá Komisi, aby zvažila otázku vytvoření evropských dluhopisů a aby vypracovala dlouhodobou strategii, jež umožní vydávání těchto dluhopisů v eurozóně vedle dluhopisů vydávaných v jednotlivých členských státech; poukazuje na to, že je třeba posoudit důsledky tohoto kroku jak pro mezinárodní finanční trhy, tak pro HMU;

Rozšíření eurozóny

39. žádá, aby všechny členské státy ležící mimo eurozónu dodržovaly maastrichtská kritéria a reformovaný a celkově flexibilní Pakt stability a růstu; domnívá se, že Komise musí před jakýmkoli možným přistoupením zajišťovat přísnou interpretaci Paktu stability a růstu a uplatňování kritérií pro vyloučení; konstatuje, že je nutné zajistit rovné zacházení s členskými státy eurozóny a s členskými státy, které si k ní přejí přistoupit; v této souvislosti konstatuje, že se na dlouhodobou stabilitu eura musí pohlížet jako na cíl společného zájmu a že rozšíření a stabilita musí být ve vzájemné rovnováze; považuje za zásadní, aby členské státy eurozóny a členské státy, které mají zvláštní status, důsledně plnily své povinnosti a nezpochybňovaly společné cíle cenové stability, nezávislosti ECB, rozpočtové kázně ani skutečnost, že tyto cíle podporují růst, zaměstnanost a konkurenceschopnost;

40. domnívá se, že členské státy, které v eurozóně nejsou, avšak splňují maastrichtská kritéria a nemají výjimku ve Smlouvě, by měly jednotnou měnu přijmout při nejbližší možné příležitosti;

41. zdůrazňuje, že pro členství v eurozóně je zapotřebí důsledně splnit maastrichtská kritéria uvedená ve Smlouvě a v protokolu k článku 121 Smlouvy, konkrétně: vysokou míru naměřené cenové stability a její udržitelnost, veřejné finance nevykazující nadměrný schodek, účast v ERM II po dobu alespoň dvou let, dodržování normálního fluktučního rozpětí, přizpůsobení dlouhodobých úrokových sazeb, slučitelnost právních předpisů s Maastrichtskou smlouvou ve vztahu k HMU a nezávislou centrální banku;

42. zastává názor, že jedním z nejnáročnějších aspektů přistoupení k eurozóně je zajištění udržitelnosti maastrichtských kritérií; zdůrazňuje však, že maastrichtská kritéria jsou současně i prvním krokem k zachování reformních procesů, který zahrnuje další závazky a úsilí v souvislosti se strukturálními reformami, investice a hospodářskou koordinaci;

Úterý 18. listopadu 2008

43. vítá zvýšený a účinný dohled nad členskými státy, které se účastní ERM II a které si přejí vstoupit do eurozóny, a rovněž jejich hospodářský rozvoj; konstatuje, že úspěšná účast v ERM II musí zůstat i nadále skutečnou podmínkou, a nikoli až druhotným požadavkem členství v eurozóně; na členské státy přistupující k eurozóně musí být uplatňovány stejné podmínky přistoupení;

44. domnívá se, že trvalé a úspěšné rozšiřování eurozóny představuje pro následující roky obtížný úkol, a že je tudíž nutné uzpůsobit této změně jak institucionální normy ECB, tak rozhodovací proces ECB a revidovat rotační model při zohlednění ekonomické váhy jednotlivých členských států;

45. v souvislosti s rozšířením eurozóny zdůrazňuje, že je žádoucí dosáhnout vysoké míry konvergence reálné ekonomiky, aby se v eurozóně i v kandidátských zemích snížila zátěž, která je s tímto procesem spojena; v tomto ohledu se domnívá, že je třeba ve prospěch členských zemí eurozóny vytvořit příslušné nástroje, neboť jednotná měnová politika pro ně může mít zvláště omezující důsledky;

46. v zájmu budoucího rozšiřování podtrhuje důležitost toho, aby byly zavedeny cílené intervence na podporu členských států mimo eurozónu, jež byly obzvláště postiženy současnou finanční krizí;

Komunikace

47. zdůrazňuje, že i když se v eurozóně až dosud dařilo zachovávat vysokou míru cenové stability, „pociťovaná inflace“ se v členských státech v posledních deseti letech podstatně liší od nižší míry skutečné inflace; žádá proto, aby byly obyvatelstvu poskytovány lepší informace a aby mu byly objasňována potřebnost HMU a jejích kroků, zejména s ohledem na cenovou stabilitu, mezinárodní finanční trhy a výhody stability eurozóny při mezinárodních finančních krizích;

48. domnívá se, že jednotná měna zůstává komunikační prioritou Evropské unie; je přesvědčen, že přínosy eura – cenovou stabilitu, nízké úrokové sazby na hypotéky, snadnější cestování, ochranu proti výkyvům směnných kurzů a vnějším otřesům – je nutné veřejnosti i nadále předkládat a důkladně vysvětlovat; je přesvědčen, že by měl být kladen zvláštní důraz na poskytování nejnovějších informací občanům Unie, spotřebitelům a malým a středním podnikům, neboť nejsou dostatečně schopni okamžitě se přizpůsobit novým vývojem a výzvám v souvislosti s eurem;

49. vyzývá ECB, aby každoročně, ať již ve své výroční nebo zvláštní zprávě, prováděla kvantitativní analýzu přínosů eura pro řadové občany, s konkrétními příklady toho, jak používání eura pozitivně ovlivnilo každodenní život lidí;

50. domnívá se, že komunikace je mimořádně důležitá při přípravě zavedení eura v členských státech, které plánují vstoupit do eurozóny; konstatuje, že komunikace týkající se rozšíření eurozóny je důležitá i pro všechny členské státy eurozóny;

51. domnívá se, že Komise musí své úsilí zaměřit na to, aby pomohla novým členským státům připravit jejich občany na přijetí eura prostřednictvím intenzivní informační kampaně, dohlížet nad realizací již probíhajících kampaní a pravidelně informovat o osvědčených postupech při provádění národních akčních plánů pro přijetí eura; domnívá se také, že osvědčené postupy a know-how nabyté při předchozích přechodech by mohly být uplatnitelné při přechodech nových členských států a při nadcházejícím rozšíření a přípravě nových zadatelských států;

Mezinárodní role eura a vnější zastoupení

52. vítá skutečnost, že se euro rychle stalo druhou nejvýznamnější rezervní a transakční měnou vedle amerického dolaru, s 25 % podílem na světových devizových rezervách; konstatuje, že zejména v zemích sousedících s eurozónou hraje euro významnou úlohu jako měna financování a že tamní směnné kurzy jsou na euro napojeny; výslovně schvaluje stanovisko ECB, že zavedení eura představuje poslední krok strukturovaného konvergenčního procesu v rámci Evropské unie, a že tudíž není možné zavést euro mimo oblast působnosti Smlouvy o ES;

53. zastává názor, že politická agenda pro HMU bude v příštím desetiletí výrazně ovlivněna mj. novými výzvami, které představují rozvíjející se asijské ekonomiky a současná celosvětová finanční krize; vyjadřuje politování nad skutečností, že ačkoliv euro hraje stále důležitější globální úlohu, pokusy o zlepšení vnějšího zastoupení eurozóny ve finančních a měnových záležitostech nečinily velký pokrok; zdůrazňuje, že eurozóna musí vypracovat mezinárodní strategii, která bude odpovídat mezinárodnímu postavení její měny;

54. připomíná, že nejefektivnějším způsobem, jak by eurozóna mohla sladit svůj vliv se svým hospodářským významem, je vymezení společných stanovisek a konsolidace jejího zastoupení, což by v konečném důsledku vedlo k zajištění jediného zastoupení v příslušných mezinárodních finančních institucích a na relevantních fórech; naléhavě žádá, aby členské státy eurozóny mj. vystupovaly jednotně v souvislosti s politikou směnných kurzů;

55. zdůrazňuje, že euro se používá i jako národní měna mimo eurozónu; domnívá se, že důsledky tohoto používání je třeba vyhodnotit;

56. poukazuje na to, že významná role eura na mezinárodních finančních trzích s sebou nese rovněž povinnosti, a že účinky měnové politiky i politiky růstu v eurozóně mají tedy globální dopad; zdůrazňuje zvýšený význam eura v mezinárodním obchodu a službách jakožto stabilizátoru globálního prostředí, jako motoru integrace finančních trhů a jako základu pro růst přímých investic a přeshraničních fúzí, neboť euro by mohlo vést k podstatnému snížení transakčních nákladů; žádá provedení studie o globálních nerovnováhách, úloze eura a možných scénářích, jak se má Evropská unie přizpůsobit, aby byla lépe připravena na zvládání velkých vnějších otřesů;

57. navrhuje silnější, na budoucnost zaměřenou spolupráci a intenzivnější mezinárodní dialog mezi příslušnými orgány nejvýznamnějších měnových bloků, aby bylo možné zlepšit zvládání mezinárodních krizí a řešit důsledky pohybů měny v reálné ekonomice; připomíná úspěšné společné krizové řízení na počátku nedávné krize v oblasti úvěrů pro méně bonitní klienty v USA i krize následující bezprostředně po událostech z 11. září 2001, které pomohlo předejít okamžitému pádu amerického dolaru;

58. podporuje záměr Komise posílit vliv HMU v mezinárodních finančních institucích tak, aby v nich byl společný postoj EU reprezentován vybranými zástupci, jako např. předsedou euroskupiny, Komise a prezidentem ECB; konstatuje, že dosavadní praxe již umožňuje, aby se předseda euroskupiny, Komise a prezident ECB účastnili jednání nejdůležitějších mezinárodních finančních institucí jako pozorovatelé; žádá však lepší koordinaci evropských postojů, neboť je třeba, aby společnou evropskou měnovou politikou v budoucnu reprezentovali její legitimní zástupci; očekává, že je možné vyjádřit postoj eurozóny k politikám směnných kurzů jejich hlavních partnerů; žádá předsedu euroskupiny, aby zastupoval eurozónu na Fóru pro finanční stabilitu (FSF); navrhuje, aby byly upraveny stanovy Mezinárodního měnového fondu (MMF) s cílem umožnit zastoupení hospodářských bloků a organizací;

59. zdůrazňuje, že je zapotřebí společného přístupu na úrovni EU, pokud jde o reformu mezinárodních finančních institucí, která by měla zohledňovat problémy světové ekonomiky, včetně vzniku nových hospodářských mocností;

Úterý 18. listopadu 2008

60. lituje, že Komise v rámci sdělení o deseti letech HMU nevypracovala podrobnější a přesnější analýzu mezinárodní úlohy eura; vyzývá Komisi, aby vypracovala podrobnou zprávu o vnějším rozměru společné měnové politiky a o jejích dopadech na hospodářskou a obchodní výkonnost eurozóny;

61. zdůrazňuje, že někteří partneři Evropské unie provádějí různou měnovou politiku s cílem podhodnotit svou měnu, že tato praxe nekalým způsobem narušuje obchodní výměny a že by mohla být vnímána jako netarifní překážka v mezinárodním obchodě;

Hospodářské nástroje a řízení HMU

62. domnívá se, že všechny příslušné strany – Parlament, Rada, Komise, euroskupina a sociální partneři na úrovni EU i na vnitrostátní úrovni – by měly spolupracovat na posílení budoucího fungování HMU, pokud jde o hospodářské řízení, a to na základě následujících doporučení:

- a) jakožto zásadní součást Lisabonské strategie a ústřední hospodářský nástroj by měly integrované hlavní směry v zájmu vyváženého přístupu kombinujícího jednotlivé politiky usilovat o vzájemně se inspirující reformy v oblastech zaměstnanosti, životního prostředí a sociálního zabezpečení;
- b) integrované hlavní směry by měly stanovit obecný rámec užší koordinace hospodářských politik s cílem sladit národní reformní programy, a to však s ohledem na hospodářskou různorodost a odlišné tradice jednotlivých států; pokud jde o programy stability a konvergenční programy i národní reformní programy, je třeba zavést postup konzultací s vnitrostátními parlamenty;
- c) je třeba vytvořit pevnější propojení mezi integrovanými hlavními směry, zejména hlavními směry hospodářských politik, a programy stability a konvergenčními programy; ve stejné době (každoročně počátkem podzimu) by měly být předkládány programy stability a konvergenční programy a národní reformní programy, a to po rozpravě ve vnitrostátních parlamentech; hlavní směry hospodářských politik by mohly zahrnovat rozpočtové cíle v souladu s preventivní částí Paktu stability a růstu;
- d) vlády členských států by při rozhodování o vnitrostátních rozpočtech měly zohledňovat jak integrované hlavní směry a doporučení pro jednotlivé státy, tak celkovou rozpočtovou situaci v eurozóně; aby se zabránilo rozdílným způsobem používáním odlišných makroekonomických odhadů (světového růstu, růstu EU, ceny barelu ropy, úrokových sazeb) a jiných parametrů, je třeba harmonizovat vnitrostátní daňové kalendáře a hlavní předpoklady používané v podkladových prognózách; vyzývá Komisi, Eurostat a členské státy k práci na definici nástrojů k posílení porovnatelnosti národních rozpočtů, pokud jde o výdaje v různých kategoriích;
- e) kdykoli je to možné, je třeba používat více formálních doporučení pro členské státy eurozóny, jako např. ke stanovování cílů střednědobých výdajů, k strukturálním reformám, investicím či kvalitě veřejných financí; rovněž je zapotřebí usilovat o větší standardizaci struktury podávání zpráv v souvislosti s vnitrostátními reformními programy, aniž by se tím omezovaly priority vnitrostátních reforem; aby se zlepšila koherence a účinnost hospodářského řízení, měly by být do integrovaných hlavních směrů a národních reformních programů plně začleněny všechny závazky, cíle a referenční hodnoty;
- f) do rámce hospodářského řízení by měla být začleněna dlouhodobá strategie, jejímž cílem by bylo snížení veřejného dluhu v příznivém období na maximálně 60 % HDP, neboť by snížila náklady dluhové služby a kapitálové náklady pro soukromé investice;

Úterý 18. listopadu 2008

- g) je třeba vytvořit závazný rámec, jenž by členskými státy eurozóny ukládal, aby spolu navzájem i s Komisí konzultovaly, než přijmou významná rozhodnutí v oblasti hospodářské politiky, např. co se týče opatření v reakci na vysoké ceny potravin a energií;
- h) hospodářská koordinace by měla mít podobu integrované „evropské strategie pro hospodářství a zaměstnanost“ a měla by být založena na stávajících nástrojích hospodářské politiky, zejména na Lisabonské strategii, integrovaných hlavních směrech, strategii pro udržitelný rozvoj a konvergenčních programech a programech stability; vyzývá vlády členských států, aby pod vedením předsedy euroskupiny současně a koordinovaným způsobem podporovaly hospodářské aktivity a směřovaly je stejným směrem;
- i) Evropská strategie pro hospodářství a zaměstnanost uvedená v písmenu h) by měla spolu s kombinací makroekonomických politik uznávat potenciál nových, k životnímu prostředí šetrných technologií jakožto základní kámen hospodářského růstu;
- j) je třeba usnadnit financování inovativních podniků, zejména malých a středních, mimo jiné tím, že Evropská investiční banka zřídí „Evropský fond pro inteligentní růst“;
- k) výroční zpráva o eurozóně by měla zahrnovat praktičtější škálu nástrojů a hodnocení, které by umožňovaly vést podrobnější dialog mezi jednotlivými orgány EU zapojenými do hospodářského řízení;
- l) je třeba vytvořit kodex chování mezi Parlamentem, Radou a Komisí, jenž by zaručoval řádnou spolupráci a plné zapojení těchto tří příslušných orgánů EU do vhodného dalšího zacházení s integrovanými hlavními směry jakožto klíčovými hospodářskými nástroji;
- m) je třeba posílit institucionální organizaci koordinace hospodářské politiky, a sice:
- útvary euroskupiny je třeba zřídit rovněž pro oblasti konkurenceschopnosti/průmyslu, životního prostředí, zaměstnanosti a vzdělávání,
 - euroskupině by se mělo dostat silnějšího institucionálního zázemí a více lidských zdrojů,
 - mandát předsedy euroskupiny by měl být v souladu s hospodářskými cykly integrovaných hlavních směrů,
 - Výbor pro hospodářskou politiku by měl být zahrnut do Hospodářského a finančního výboru, aby tak byl pro jednání Rady ve složení pro hospodářské a finanční věci i euroskupiny vytvořen jediný a soudržný přípravný orgán,
 - na schůzích euroskupiny a neformálních zasedáních Rady by měl mít zástupce Parlamentu status pozorovatele,
 - čtyřikrát ročně by se měla pořádat schůze tzv. trojky s Parlamentem a Komisí, a v případě nutnosti i s euroskupinou;
- n) je třeba zahájit pravidelnější a strukturovanější dialog o makroekonomických otázkách mezi Parlamentem, Komisí a euroskupinou, podobný dialogu mezi Parlamentem a ECB, jenž by se konal alespoň jednou za čtvrt roku a prohloubil by stávající rámce a v němž by bylo možné diskutovat o problémech hospodářství eurozóny; a
- o) je třeba zavést aktivní dialog mezi Parlamentem, euroskupinou, ECB a Evropským hospodářským a sociálním výborem, jehož účelem bude diskuse o vhodné kombinaci příslušných politik;

Úterý 18. listopadu 2008

63. zastává názor, že politická agenda pro HMU bude v příštím desetiletí výrazně ovlivněna zejména výzvami, které představují nedávné otřesy na finančních trzích a jejich důsledky pro reálnou ekonomiku; v této souvislosti bere s uspokojením na vědomí, že členské státy eurozóny jsou lépe připraveny čelit velkým otřesům, než tomu bylo v minulosti, a to díky společné měnové politice a reformám, jež byly provedeny během posledních let; s cílem zintenzívnit boj se zpomalením hospodářského růstu a vysokou inflací však vyzývá k:

- a) koordinované reakci na úrovni EU založené na společném pochopení problematiky a společných následných opatřeních při současném zohlednění některých specifík jednotlivých států, včetně koordinace národních reformních programů;
- b) ambiciózním a upraveným národním reformním programům a závazku k jejich provádění, včetně přezkumu národních rozpočtů s cílem reagovat na nejnovější hospodářské prognózy, čelit hospodářské recesi a posilovat růst při současném zajištění intenzivního dialogu se sociálními partnery;
- c) opatřeními na podporu malých a středních podniků, zejména k doplnění nedávných opatření Evropské investiční banky, a k zajištění stálých úvěrových linek bankovního systému pro malé a střední podniky;
- d) definici cílených opatření na ochranu zranitelných skupin před dopady současné finanční krize;
- e) důkladnému a včasnému provedení „cestovní mapy pro finanční služby“, včetně následných opatření a zvýšené účinnosti dozoru v souvislosti se stávajícími finančními otřesy;
- f) posílení opatření pro řízení krizí na základě zdokonalení pravidel EU týkajících se ukončení činnosti a stanovení jasně definovaných a všeobecně přijatelných opatření týkajících se rozdělení zátěže mezi členské státy v případě platební neschopnosti přeshraničních finančních skupin;
- g) dokončení nástrojů na vytváření měnové politiky prostřednictvím důkladné analýzy faktorů, jež ovlivňují stabilitu a fungování finančního systému, mimo jiné pokud jde o přenesení měnové politiky, rozvoj úvěrových a finančních aktiv, vlastnosti nových produktů a koncentraci rizik a likvidity;
- h) proaktivní evropské reakci v rámci mezinárodních fór, zejména FSF a MMF, a zintenzívnění společných politických rozhodovacích procesů;
- i) vytvoření hlasu Evropské unie v rámci G8 a pojetí role Evropské unie jako účinného celosvětového hospodářského rozhodovacího orgánu při současném uzpůsobení této role důsledkům globalizace a dominantnějších světových finančních trhů;
- j) lepší a účinnější koordinaci mezi Světovou obchodní organizací a tzv. „brettonwoodskými institucemi“ (MMF a skupina Světové banky), aby bylo možné potírat spekulace a řešit úkoly související s vážnými krizemi; a
- k) vzhledem k současným vážným měnovým výkyvům k uspořádání světové měnové konference pod záštitou MMF s cílem umožnit na celosvětové úrovni konzultace o měnových otázkách; zohlednění otázky realizace mechanismu, jež by řešil měnové spory v rámci MMF;

*

* *

64. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi, Evropské centrální bance, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru, předsedovi euroskupiny a vládám a parlamentům členských států.